

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV. Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

Mentsük meg a jövő nemzedéket.

Tisztán látják-e Magyarországon a nemzetközi szociálisták működését? Társadalom, törvényhozás, kormány teljes tudatában van-e e működés hatásának? A kormányzó körök elég figyelemmel kísérik-e a szociálistapárt aknamunkáját, népbolondítását?

Azt hisszük, hogy igen.

Miért lehetséges mégis az, hogy a nemzetközi szociáldemokrata párt szabadon üzheti kárhózatatos izgatását; miért lehetséges mégis az, hogy a nagy tömegek gondolkozásával, véleményével senki sem törődik?

Igy legujabban az ifjumunkásregre, a tanoncokra vetették ki mérgezett hálójukat. Eddig legalább a fiatalság volt védve ellenük. Védte őket a szülő, a társadalom, a mester, az iskola. Mindenki arra törekedett, hogy az ifjak majdan derék, hasznos polgárai legyenek a hazának és a társadalomnak. Ezek az agitátorok már az ifjúságot is kezdik körülzorongatni. Az élete virágjában levő ifjúság olyan, mint a fiatal fa. Hajlik ide, hajlik oda. Ha nincs gondos kertésze, elcsenevesszik, szű rágja meg s nem csak hogy maga nem hajt hasznot, hanem kártékony hatással van a körülötte lévő növényzetre is. Gondos nevelés kell neki.

Számos esetben a gyermek, már az anyatejjel kezdi magába szívni a a vörösök mérget. Eklatáns példái az elemi iskolástanulók között megtalálhatók. Később, midőn a fiu tanoncnak szegődik, bár mesterségében teljesen tudatlan még, munka helyett utjában találja a nemzetközies munkátlanságra nevelő tanait. S hogy oltják ezt beléjük? Minden csalafintaságukat előszedik ezek a vezérek s a gyanutlan, még romlatlan lelket telebeszélnek, elárasztják hazug eszméikkel. Midőn a gyermeket a maguk módja szerint azután preparálták, titkos üléseket, szakiskolákat tartanak velük, hol a kurzus rendes tantárgyaiként istentagadás, haza nemszeretés, gyűlölség a fennálló rend ellen stb. szerepelnek.

Hogy gaz, lélekölő munkájuk még eredményesebb legyen, már ifjúsági lapot is alapítottak részükre s ebben egész nyíltan tüzelik őket minden ellen, mi nem az ő szájuk ize szerint történik.

A tanonc megbódul, mohón szívja magába a mérget s ahelyett, hogy mesterségében magát kiképezni igyekeznék, immel-ámmal forgatja a kalapácsot, vésőt, gyalut s bár még csak gyermek, más világboldogító eszméktől zsibong az agya.

Az iparoktatási törvény értelmében a tanonc felszabadulásáig tanonciscolát köteles látogatni. Megverte az lsten a tanár munkáját. Növendékei nemhogy titokban, de teljesen nyíltan cselekszenek ellene. Tanításait nem fogadják el, tanácsaira, intelmeire rá se hederitenek. Hiába az irántuk való legjobb akarat. A tanoncok néhány iskolában meg-megtagadják a himnusz éneklését is. Egy helyen meg a szózat végső sorát egy tanonc így szavalta volna: „Itt éhen halnod kell.” Arról is szó van, hogy a tanoncok hitoktatásban is részesüljenek. Hallgatni is iszonyu, ahogy ezek a gyerekek emberek a vallásról nyilatkoznak. Hozhatnánk még fel példákat, melyek mind ékes bizonyosságai annak, hogy mily iszonyu rombolást visznek végbe a nemzetközies az ifjúság lelki világában. Ezeket a szegény eltévelyedett fiatalokat pedig nem is lehet még megítélni. Ehelyett ki kell menteni őket a Jakabok körmei közül. Az ifjúságra, annak lelki épségére minden gondunkat rá kell fordítanunk. Nem szabad engednünk, hogy Magyarország szemefénye, a jövő iparos nemzedék elromoljon, lelki sötétségbe taszítottassék.

Olyan kérdések ezek, melyek át kell hogy hassák egész politikai életünket, törvényhozásunk szellemét. E helyzetet csak azok nem látják, kik behunyt szemmel járkálnak közöttünk, vagy akik tudatlanságuk dacára is felkapaszkodtak az uborkafára. Eredményes akciót ezen veszedelemmel szemben csak akkor lehet indítani, ha úgy az illetékes tényezők, mint a társadalom erre hivatott elemei megértik e kérdés fontosságát.

Keresztény szociálisták Szegeden.

Az utonálló szegedi vörösök hiába erőszakoskodtak, hiába terrorizáltak: A szegedi keresztény szociálisták egyesületüket mégis csak megalakították.

Az ökölrel érvelő vörösök újból szétkardlapoztattak, a keresztény szociálisták hívei meg ismét megszapordtak s ahol egy hét alatt háromszázhuszonöt tagot tud a di-

adalmasan előrenyomuló keresztény szociálisták összetoborozni, ott a zsarnoki önkényuralkodó vörös rémnak — bátran állíthatjuk már befellegzett.

Részletes tudósításunkat a következőkben adjuk:

Folyó hó 31-én ismét összejöttek a szegedi keresztény szociálista érzelmi munkások s más érdeklődők az alsóvárosi keresztény körben, most már megháromszorozott számban. A gyűlést Román Nándor titkár nyitja meg s rövid buzdító beszéd után átadja a szót a következő szónoknak. Ekkor jö meg a hír, hogy az utonállók teljes számban jönnek. Hosszu, négyes sorokban vonultak fel a gyülesezők felé, s bizonyosan nem jó szándékkal bebocsáttatást kértek. Ferency Mihály derék rendőrbiztos azonban — ismerve a hivatalnokok jó szokásait s főleg békés hajlamait — ismét szétkardlapoztatta őket, mire a keresztény szociálisták folytatták a gyűlést.

Busa Gyula joghallgató s mások lelkes szónoklata után megejtették a választást. Elnökké egyhangu lelkesedéssel Várhelyi József Szegedrókusi plébánost választották meg. Jegyző: ifj. Barna György rókus segédkátor; titkár Busa Gyula joghallgató; pénztárnokok: Kordován István borbély és Gál Gáspár földmunkás; ellenőrök: Román József kereskedő és Smucler Nándor könyvkötő; gondnok Török András vadór; választmányi tagok: Novák András betűszedő, Vecsernyés Andor máv. hivatalnok, Jenei István tanító, Apró Imre városi hivatalnok, Nagy Abel földműves, Révész János kisbirtokos, ifju Török András póstás, Török János villanyszerelő, Lippai György földmunkás, Bárkányi György máv. altiszt és Buczkó Dezső hivatalnok.

Nyomban megalakult a belvárosi s az alsóvárosi agitáló bizottság is, amelynek tagjai mind kipróbált harcосok.

Az eddigi mozgalomból az oroszlanrész kivették: Smucler Nándor, Kordován István, Török András, Pálfi János, Román József, Widlichauer Odön és Szél József. A lelkesedés leirhatatlan volt. Tagbaszakadt munkás emberek, élükön a hatalmas id. Török András vadórral a lelkesedéstől s a meghatottságtól örömkönyveket hullattak. Az agitáció minden vonalon megindult s a vezetőség reméli, hogy rövid időn belül egy táborba lesz a tisztességes gondolkodású keresztény szegedi munkásság.

A tavankuti templomtorony.

Tegnap délelőtt tartották a ledölt tavankuti templomtoronynál a bírói szemlét. Egyelőre azonban csak annyit állapítottak meg, hogy a torony déli irányban dült, amit a délfelé eltolt falak is bizonyítanak. A ledőlés okát csak a romhalmaz eltávolítása után állapíthatják meg véglegesen.

Sztankovics György, államépítészeti főmérnök, két téglát emelt ki a romokból, melyeket Budapestre küldenek a teherviselési képesség kipróbálása végett.

Délután a templomépítési bizottság tartott ülést Mészáros Béla elnöklése alatt, melynek tagjai csaknem teljes számban megjelentek.

Ezen hallgatták ki Petrovác tervező mérnököt és Nagy Ferenc építési vállalkozót.

Petrovác mérnök azon véleményének adott kifejezést, hogy a torony ledőlését talajcsuszamlás okozta. A templom előtt ugyanis artézikutat furtak, amely tudvaleg sok homokot hoz felszínre. A szakértők és szemtanúk már eddig is megállapították, hogy a kut a templom felől 8—10 köbméternyi homokot szívattyúzott ki.

Nagy Ferenc vállalkozót felszólították, hogy mutassa ki mennyi meszet szállított a habarchoz, mert azt beszélték, hogy a habarcsba nem kevertek kellő mennyiségű meszet.

Nagy Ferenc okmányszerűleg mutatta ki, hogy ő 848 métermázsza meszet használt föl, ami elégséges 2200 köbméter falnak a legjobb minőségű habarcsal való felfalazásához. Pedig e mézsmennyiség egészen elfogyott, jól lehet csak 1800 köbméter fal lett eddig fölfalazva.

Kijelenti különben, hogy ő semminemű munkatöbbletet nem óhajt, a templomot a tervszerint, szerződés szerű anyaggal a szerződéses időre is felépíti. A torony ledőléséből támadt kár egyedül őt terheli.

Az építési bizottság, Mukics Simon indítványára kijelentette, hogy ezen elvállalt kötelezettség után az építési bizottság teendője megszűnt.

*

Néhány rosszhiszemű lapnak az építési bizottságra tett megjegyzéseivel szemben, ki kell emelnünk az igazságot, hogy azt semmi felelőség nem terheli, s hogy a torony ledőlése előtt csak három nappal kapta meg kinevezését. Működését tehát meg sem kezdhet.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközölik. :-:

Csaplár Benedek.

Változó szerencse. — Hülye elvtárs.

Jó pár esztendeje történt. Nagyon jól emlékszünk rá. Egy agg szerzetes, 86 év a vállán; becsületes munkával eltöltött hosszú élet. Férfiu, kinek működése becsületére válik egész hazájának, hasznára annyi nemzedéknek, kiket tudományával s szeretetével emberekké nevelt. Tudós és szent. Ez Csaplár Benedek.

Egy másik. Ifju és kores. Szűk koponyáját, fejletlen agyvelejét megtöltötték néhány nyakatekert, tótágast álló gondolattal, „a világot megváltó szociáldemokrácia“ néven; szívet beoltják az ő ördögi lelkők gyűlöletével. Okle, nyaka, esze rovására, az állati munkától, fejlett, Meglátja az agastyánt. A nagy gyűlölet összeszorítja szívet, a vér elfutja a kis agyvelőt, s az álatá süllyedt ember egy csapással kiolt egy nemes életet, egy jótévőjét az emberiségnek.

Az emberek megdöbbenek. Akik még megtartották emberi méltóságuk tudatát, irtózáttal fordultak el a szociáldemokráciától, e Kaintól. Az ártatlan testvérnek kintott vére ott ég dult arcvonásaiban.

De ő nem tanul. Sőt annál dühösebb. Papot támadt meg, mert eddig úgy tudta, hogy „a pap nem üt vissza.“ Sokszor sikerült. De nem mindig.

Tegnap is egy balfogás volt. Papot támadott meg. De vesztére. Ez nem volt Csaplár Benedek, nem volt 86 éves agastyán, hanem ifju, edzett izmokkal. A váratlanul megtámadott ember önkéntelen mozdulatot tett, s e reflex mozdulattól a támadónak állati, buta arca még undokabbá lett.

Egy pár szót. „Megérdemelte,“ mondják a Jakabfiak maguk, miért nem nézte meg jobban, kit támad meg. Csaplár Benedek-félt, gyöngét, öregét kellett volna.

Onvédelemre a legutolsó kis féregnek is joga van. A természet maga adja e jogot. A féreg, ha ki rátapos, legalább is vajudó mozgással mutatja ki jogát megtámadott életéhez.

A kereszténység, az egy, tesz kivételt. Meg van engedve, tökéletességszámba megy, ha embertársaddal szemben lemondasz az önvédelemről. Eltűröd a sértést, el a halált is. De csak emberrel szemben! Jószággal, vadállattal szemben köteles vagy küzdeni életedért. A szociáldemokrata vagy ember keresztény felfogásban, vagy nem.

Ha ember, akkor őt is kötelezik az emberi társadalom, az állam törvényei. Akkor nem szabad, nem lehet eltűnni, hogy minden fék, akadály nélkül garázdálkodjék. Nem megtorolni: meg kell akadályozni, elejét kell venni annak, hogy így tegyen. Ha pedig ez az ő mivolta, hisz „forradalmi“, akkor kötelessége az államnak a társadalomnak megsemmisíteni. Jót egy sem tett senkinek, csak annak a néhány jakab-poloskának, mely a munkásság nyakán élőködik. Azok pedig már rég megérték arra, hogy elkerüljenek Husz „Abrahám kebelébe.“ Munkástestvérek, megértetek: nem a szervezkedésről mondom ezt. Szervezkedni kell, ez a mi életünk, hanem a szociáldemokráciáról, mely szervez ugyan, de csak azért, hogy tömegesen ronghassa meg a munkásságot. Olyan, mint a légyfogyó papiros.

Ha a szociáldemokrata közönséges állat, a hogy ők tanítják, tehát nincs benne semmi nemesebb: akkor e tanítmány maga mond tagjai fölött halálos ítéletet. Az állatot ugyanis, ha veszethettség üt ki rajta, agyonbunkozza a gyepmester. Már pedig a szegény félrevezetett emberek között sok van, a kin kiütött a düh, a mint a példa mutatja. Azok tehát kiméletek nem érdemelnek.

Mivel pedig a „szociáldemokrácia hibbant velejű vezetői“ e veszethettség terjesztői, őket kell, az ő elvök szerint is, legtöbbször leütni, hivatalosan, hogy a többieket tönkre ne marják. A társadalomnak s az államnak a természetadta jog is, meg az ész is parancsolja, hogy a szociáldemokráciát, a veszethettségnek e terjesztőjét — kiirtsa.

B.

Felkérjük tudósítóinkat és mindazokat, akik lapunkkal levélileg óhajtának érintkezni, hogy ezentul lapunknak szánt leveleiket így címezzék
SZÖVETKEZETI NYOMDA
és
HIRLAPKIA DÓ VÁLLALAT
SZABADKA.

H I R E K.

Tájékoztató.

Augusztus 19. A Petőfi-asztaltársaság táncmulatsága.

— **Sajtóünnepély.** A budapesti és környékbeli keresztény szocialisták 1908. augusztus 16-án, vasárnap a budaörsi-uton levő Kretter-féle vendéglő nagy kerthelyiségében sajtóünnepélyt rendeznek.

— **A palánkai új templom.** Amint értesülünk, a palánkai hívek érsek urunkat arra kérték, szentelné föl új templomukat. Érsek urunk ezt a jövő tavaszra kegyesen megígérte.

— **Esküvő.** Dely Ferenc, városi pénztárist, szombaton délután esküdött örök hűséget Pilis Karolina urnőnek.

— **Az 1908. évi őszi bérmálás rendje.** I. Szeptember 8. (ünnepe) Jánoshalma, templomszentelés, délután fiúk bérmálása. Szeptember 9. szerda Jánoshalma, reggel leányok bérmálása. II. Október 4. vasárnap Futak templomszentelés. Október 5. hétfő Futak, bérmálás. Október 6. kedd Ottómajor

bérmálás. Október 7. szerda Bácsalmás, bérmálás. — Ezen rövid uttal befejezi Oexcellentiaja első nagy körutját az egyházmegyében. Két év alatt meglátogatta összes híveit. Nemcsak az anyaszentegyházakat kereste föl, hanem tekintélyesebb filiálisokat is. Apostoli utján nem ismert fáradtságot, mert a szentlélek ereje megedzette. Adja a jó Isten, hogy a kegyes főpásztort szerető hívei még minél többször köszöntessék templomaikban az egyház énekével: Ecce Sacerdos magnus...?

— **Egyházmegyei hír.** A Szabadkára hitoktatónak kinevezett Ditelján István, bács-szentiváni káplán helyébe Léh Máttyás apatini káplánt küldte az érseki hatóság.

— **A római zarándoklatban résztvevőknek** ajánljuk „Római utam emléke“ című könyvecskét. Kapható Essert János plébánosnál Csátalján 70 fillér bélyegeken vagy póstaútványon való beküldése ellenében.

— **Eljegyzés.** Szücs Jenő a Szabadkai Takarékpénztár és Zalogház részv. társaság tisztviselője eljegyezte Nievel Lajos bájos leányát Nievel Mariskát Bajáról.

— **Mulatságok.** Nagyon szépen sikerült mulatsága volt vasárnap este az ipartestületi dalárdának és az ipartestületnek. Ritka alkalomkor jöttek annyian össze, mint vasárnap, s ez bizonyítéka annak, mintha az összetartozandóság érzete újra ébredni kezdene a testületben. — A szabadkai kör szombat esti, palicsi mulatsága is jobban sikerült, mint előzőleg. A résztvevők helyet sem találtak a gyógyteremben és a verándán. A jókedv itt is kivilágos kiviradtig tartotta együtt a mulatókat.

— **Vigyázz a löfegyverre.** A fegyverrel való vigyázatlan bánásmódnak új áldozata van Doroszlón, Varga Ferenc borbély Szombat délután tisztogatta revolverét a nélkül, hogy a töltényt a szétszedés előtt kivette volna. Munkaközben a revolver elszűlt, s a szív fölött a tüdőn keresztül furódott a golyó. A sebesült állapota válságos.

— **Villámcsapás.** Henerári József, bácsbokodi lakos, július 31-én átment apó-sához Vaskutra, hol odaérkeztek orjási villámlások és hatalmas dörgések remegtették a lakosságot. Henerári is sietve ugrik le kocsijáról, kiteríti szűrít és előkészíti lovai számára az istállót. De be már nem vezethette őket, mivel e közben lesújtott a villám és mind a két ló földre terült, kiadta páráját. Henerári szerencsétlensége dacára is halát adott Istennek, hogy családja számára őt magát megmentette e szörnyű haláltól.

— **Csikókiállítás.** A zentai gazdakör e hó 20-án (Szent István napján) csikókiállással egybekötött lódíjazást rendez.

— **Elfogott gyújtogató.** Megirtuk, hogy Kopilovits Ambrus bajmoki lakos háza mult hó 25-én reggel 2 órakor kigyulladt és teljesen elégett. A rendőrség a megejtett nyomozás alapján Kopilovits egyik haragosára, Bénes Antalra gyanakodott, aki a tüzeset óta eltűnt a községből. Hosszas hajsza után végre sikerült a csendőrségnek Bénest letartóztatni. A vallatás során beismerte, hogy Kopilovits házat bosszúból ő gyújtotta fel. — A szabadkai kir. ügyészség fogházába kísérték.

— **Halálos sárkányozás.** Radoszavlevits Tosó volt városi adópénztárnok 12 éves György nevű fia szerdán estefelé több pajtásával sárkányt eresztetett. A sárkány a fiu nagy bosszuságára egy fa ágaiiban fennakadt, hogy azt kiszabadítsa, felmászott a fára. A fa ága letört alatta és a fiu oly szerencsétlenül bukott fejjel a földre, hogy agyrázkodást kapott s rövid kintlódás után — a nélkül, hogy az előhívott orvos segíthetett volna — meghalt.

— **Nádégés.** Zentáról írják: Tegnapelőtt délután a nagyréti bosztányosok azzal a riasztó hírrel jöttek be a városba, hogy ég a bekei erdő. A hír ebben a formájában nem bizonyult valósnak, mert nem ez, hanem a bekei oldalon levő halastói nádas égett, melyből este 9 óráig, ameddig a tüzet elnyomni sikerül, körülbelül 3—4 holdnyi lett

a tűz martaléka. A nádas délután négy óra-
kor gyullt ki és pedig, amint az eddigből
megállapítanunk sikerült, olyképen, hogy
Deutsch Vilmos bérese, aki a közelben mar-
hákat legeltett, eldobott egy szál égő gyu-
fát, amitől a száraz nádkutu egy perc alatt
lángra lobbant s alig 5-10 perc alatt maga
a nádas is majd egy hold területű szélessé-
gen égett. A halastói csősz még idejében
észrejevén a tüzet, bejött a városba s több
igazgatósági tagnak jelentést tett a dologról.
Az igazgatósági tagok közül Mester Andor
ment le a tüzhöz s hozzátartozói, valamint
a csősz segítségével viz hiányában ásó, la-
pát és vasvillával jó három órai kemény
munka után megakadályozták a tűz tovater-
jedését. A tüzet teljesen eloltani persze nem
sikerült, mert a buja fűben és nádasban lap-
panó parázstűzet viz hiányában nem lehetett
volna reggelig sem elnyomni, de annyit si-
került elérni, hogy a tűz a beljebb levő
nagyobb területű nádashoz nem férkőzhetett
hozzá.

A t. szülők s a főt. klórus szíves figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már
a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári fel-
ügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést
nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben
van egynegyed hold ákácokkal befásított ud-
varral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi
iskola és polgári iskola van s így mind a három
intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-39

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

A szabadkai műpártolók műkedvelő előadása.

A szabadkai műpártolók köre f. évi
augusztus hó 2-án, a katolikus legényegye-
let disztermében tartotta meg táncal egy-
bekötött műkedvelő előadását. A rendező-
ség Pietsch Ferencé urnóval az élén hete-
ken át fáradozott az előadás sikereért. Fá-
radtságot nem ismerő munkájukat a vasár-
napon tartott műkedvelői előadáson igen szép
siker koronázta. Az előadás, a jelenlevőket
várakozáson felül kielégítette. Mondhatjuk,
hogy a műkedvelők játéka méltán dícsére-
térre válthatott volna, akármelyik kitűnő szín-
társulatnak is.

Szinre került a nagy magyar író, Szig-
ligethy Ede által írt „Tündérlak Magyarhon-
ban“ 2 felvonásos népszínmű.

A szereplők közül elsősorban kell meg-
említenünk Pietsch Ferencé urnót (Marsa)
a ki a művész tökéletességével játszott, s
a közönséget minduntalan tapsviharra kész-
tette. Kedvesen játszottak Kovács Margitka
(Laura), és Student Janka (Etel) kisasszo-
nyok, az előbbi elbájoló szendességével, az
utóbbi pedig nőies szelidségével, ragadták el
a nézőközönséget. Igen jól alakított Majláth
Antal ur (Tábornok) aki nagyszerűen bele
tudta magát élni az apa szerepébe. Sike-
rült alakítást vitt véghez Mansfeld Dániel
(Gyuri) ur, aki kellemes hangjával és komi-
kus játékával mulattatta a jelenlevőket.
Igen jól töltötték be szerepüket Vass Gyula
(Ferenc) és Szuvajcsics Károly (Lajos) urak.
Úgyes játékok miatt meg kell említenünk
Fibik Imre, (Oreg bíró) Antal Kálmán (Kán-
tor), Romics Vince (Kisbíró) Limperger Lő-
rinc, (Adám inas) urakat. Általában véve az
összes szereplők kiérdemelték elismerésünket.

A második felvonásban Moravcsik Sán-
dor ur énekelte, aki szép és hatalmas hang-
jával valósággal bámulatba ejtette a hallga-
tóságot. A táncok igen sikerültek.

Matróztáncot lejtették: Schmidt E. Ri-
zsányi E. Kalocsa M., Göney M. Csikós tán-

cot: Kierst Ilonka. Kake-walke-t: Mihályka
R. és Hubay M. Oláh táncot: a négy éves
Kiss Annuska.

Nagy mulasztást követnénk el, ha
nem emlékeznénk meg a zenéről és annak
nagytehetségű művelőiről, akik kiváló tu-
dással, őszinte lelkesedéssel, noha csak az
imént alakultak működvelő zenekarrá, ját-
szották a kíséretet s egyéb kiváló precizi-
tással előadott darabokat. Szívesen térünk
még vissza a működvelőknek előadására, de
már most ki kell emelnünk azt a szép hiva-
tást, melyet a műpártolók köre elnöknője,
Pietsch Ferencé urnő és elnöke Krizse Jó-
zsef dr. vezetésével betölt. Alig van kör,
mely Szabadkán annyi buzgóságot, annyi
lelkesedést fejtene ki céljának érdekében.

Végül megjegyezzük, hogy a közönség
is méltatta az érdemeiket. Nem volt talp-
alattnyi üres hely. Székek, székközök mind
telve voltak. Otszázra tehetjük a megjelen-
tek számát.

Az előadást tánc követte, melynek né-
gyesében a párok helyet nem találtak az
óriási teremben.

A szobor-alap is bizonyára köszönetet
szavaz a műpártolók körének és lelkes ve-
zetőinek.

Uj törvénykönyv!

A szeszadóról

valamint a szesztermeléssel együttesen készített
sajtolt élesztő megadóztatásáról, ugyancsak a szesz-
kontingens megállapításáról és annak felosztásáról.
Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal.

Ára 4 korona.

Kapható: HEUMANN MÖR könyvkereskedésében
SZABADKÁN.

A főgimnázium tantermének hiányai.

Rövidesen az iskola év végével, a mi-
niszterium kiküldötte megvizsgálta szabad-
kai tornatermet, vajjon megfelel-e céljainak.
A kiküldött a látottak fölötti megalégedését
fejezte ugyan ki, a miniszterhez intézett
jelentésében azonban már kitért a főgimná-
zium tornatermének szerinte föltétlenül pótlá-
landó hiányaira.

Ezen hiányokról ma leiratban értesít-
tette a vallás és közoktatásügyi miniszte-
rium Szabadka főispánját.

Mindenekelőtt kifogásolta, hogy az ud-
varon közkut van, s ennek eltávolítását
kivánja. Kifogásolja, hogy az udvar nincs
gyepesítve, hogy nincs tennispálya.

Porosnak találja a kiküldött a torna-
termet. Ezen a bajon segítve lett. Kifogá-
solja, hogy a tornaterem mellett nincs öltö-
ző. A tanulók sáros cipővel lépnek a te-
rembe, s a port lekötő olaj így akárcsak ne
is lenne.

A miniszter végül felhívja a főispánt,
hogy a leiratában jelzett hiányokon, a sze-
gedi tankerületi főigazgató közben jöttével
és szaktanácsainak alapján, haladéktalanul
segítsen, úgy hogy az új tanév kezdetén
meglegyen már a kifogástalan udvar és
tornaterem.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz-
és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERZSÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársony-
simává és üdvé teszi. Nem zsíros s ennél-
fogya nappal is használható. **Pörsenések,**
bőrrepedések és bőrkilítések ellen utól-
érhetetlen szer. Egy tégely ára 1 korona.
6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden
dobozban használati utasítás.

Kapható: 484-74-1

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bácsmegeye).

REGÉNY.

KLEOPATRA.

14

Néhány nappal később Kamuczin a
Kretovszki kastélyban szolgálatban volt.
Fenséges pártfogója drága, Anziából kapott
fegyvereket mutogatott neki. Néhány óra-
folyást vesződtek a fegyverekkel.

— Rendezd el mindezt egy asztalra,
szólt a nagyherceg. En a Mihályszínházba
megyek. Visszajövetelemkor rendben akarom
találni.

— Az egész öt pernyi munka. Paranc-
solja fenséged, hogy elkísérjem?

Nem, maradj itt. Egy óránál, másfél
óránál tovább nem maradok el; távollétem
alatt tanulmányozd a fegyvereket, s majd
együttesen fejezzük be a vizsgáldást.

Ezután Boris szobájába ment, hogy
öltözékét rendbe hozza.

Ellentmondani lehetetlenség volt, pedig
Kamuczin égett a kíváncsiságtól, hogy a
saját szemével győződjék meg arról, mért
ment a nagyherceg a színházba ma este.
Onmagában méltatlankodva a magasszüle-
tű emberek szeszélyei miatt, ügyesen ki-
ment a teremből és hűséges szolgájának né-
hány halk parancsot adott.

Ot perc múlva Boris, kezében keztüi-
vel, újra megjelent.

— A vizontlátásra, szólt nyájasan
hadsegédéhez. Együtt teázzunk.

A szánkó halk csilingelése jelentette
Kamuczinnak, hogy ura és parancsolója
távozott.

Szolgálati, asztrakannal bélelt köpe-
nyéhez rohanni, szánkóba ugrani, bérszánkók
mindig voltak a palota közelében, Kamu-
cinnak egyetlen pillanatnyi időbe került. A
nagyherceg üggetői jók voltak, de két ló
sohasem bír egy ló sebességével üggetni.
Mielőtt a nagyherceg a külváros utolsó há-
zait elhagyta volna, Kamuczin szánkója már
a Néván volt, s a távolságot számítva úgy
gondolta, hogy két perccel megelőzte a
nagyherceget.

Veszedelemes játék volt, mert a nagy-
herceg megláthatja s megbánhatná enge-
detlenséget, de hát a kíváncsiság, a mozgás
vágya, valakinek ártani vagy használni, ami
Kamuczin jellemének alkatrésze volt, ehhez
számítva még a veszedelmet, mindez Kamu-
czin előtt kitűnő tréfának tűnt föl, amely-
ből ügyesen fog kivergődni. Belépett a szin-
házba, a nagyherceg páholyához közel fog-
lalt helyet, s nyugodtan nézegette szövet-
ségét.

Ott volt ő is, a szövetséges Kleopatra
s látszólag élénk érdeklődéssel hallgatta egy
fiatalember elbeszélését. A felvonások köz-
ben játszó zene sem birta megfelelő irányítani
figyelmét. Néha-néha mosolygott és Kamu-
czin, akinek kitűnő szemei voltak, még fehér
fogának csillogásait is látta.

A nézők között némi mozgás támadt:
Boris nagyherceg lépett a páholyába. Nem
törődve azzal, hogy nézik-e, ült le és tekint-
ett körül a nézőtérre, a függöny felgördü-
lését várva, ami nem is késett sokáig.

A kép illő megtapsolása után a zene
kezdődött. A nézők egymást szemlélték.
Baktov kisasszony még mindig mosolygott.
Fenséges átellenésének látcsöve hozzá emel-
kedett. Kleopatra mintha észre sem vette
volna e kitüntetését.

— Még merészebb! gondolá Kamuczine.
Nagyon okosan tettem, hogy eljöttem, azt
hiszem szórakozni fogok. A fenséges ur
gyanítani sem fogja, hogy itt vagyok. Azt
hiszi, hogy a fegyvereivel bibelődöm! Bi-
zony, elég szép foglalkozás számomra.

Ezen elmélkedése közben valaki távo-
labról üdvözölte. Azzal a kamaszos intéssel
felelt, amit barátai, ismerősei már megszok-
tak tőle. A nagyherceg akaratlanul fordította
a látcsövét arra, aki a nagy Razumofot meg-
nevetette. A lencse mezőjén ki jelent meg
őfetsége szemei előtt? Kamuczin a maga
mivoltában, akiről azt hitte, hogy az ő ázsiai
fegyvereivel vesződik.

(Folyt. köv.)

Évi 30,000 korona forgalmu
•fűszer- és vegyeskereskedés•

más vállalat miatt

azonnal eladó
mellékhelyiségekkel és lakással,
olcsó lakbér. 482-5-2

Tudakozódhatni lehet Szöllősi Vágó
Jánosnál, VII., Vágóhid-utca 230. sz.

A városi tűzoltó laktanyával
szemben 446-30-30

SAROK-TELEK

szabad kézből

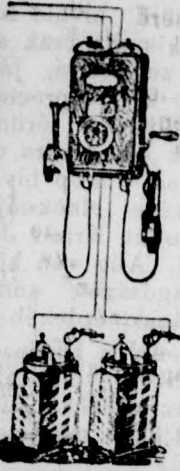
ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-
utca 233. szám alatt.

Pályázati hirdetés.

Felsőszentiván bácsodromgyei községben a róm. kath. magyar tannyelvű elemi népiskolánál elhalálózás folytán egy férfitanítói állás üresedésbe jövén, arra f. é. augusztus hó 23-ig bezárólag ezennel pályázat hirdetik. Ezen tanítói állás javadalma: 1) 210 kor. készpénzfizetés; 2) 423 kor. gabonaváltás; 3) 80 korona fapénz; 4) 20 korona kertilletmény a községi pénztárból; 5) természetbeni lakás és 6) egynegyed telek (11 323-1600 hold) szántóföld hasznélvezete adóteherrel. — Ha ezen állás előléptetés képen — de mindenesetre az iskolaszék által megajított választás közbenjöttével — a helyben működő tanítók egyike által töltenék be, úgy az általa jelenleg betöltött, de leendő megválasztása által megürült állásra ugyancsak f. é. augusztus hó 23-ig bezárólag szintén ezennel pályázat hirdetik. Ezen utóbbi férfitanítói állás javadalma: 1) 860 kor. készpénzfizetés; 2) 200 kor. lakbér a községi pénztárból; 3) 857 négyszögű föld hasznélvezete adóteherrel, mint kertilletmény és 4) 140 kor. államségély, törzsfizetés kiegészítés címén. A megválasztott köteles az iskolaszék által megjelölt osztályt vezetni, az ismétlő-iskolát minden külön díj nélkül tanítani és a bajavidéki róm. kath. tanító-egyesület tagjává lenni. A kántori teendőiben, valamint a bunyevác és német nyelvben jártasak, mit köllőleg igazolni tartoznak, előnyben részesülnek. Az állás f. évi szeptember hó 1-én foglalandó el, mely időtől fizetése is folyósíttatik. A pályázni óhajtok köllően felszerelt kérvényüket a felsőszentiváni iskolaszékre címezve Nagyságos és főtisztelendő Klanszky Ferenc apát-plébános, kerületi esperes urhoz Jánoshalmára (Bácsodrom vm.) küldjék be. Az iskolaszék üléséből 1908. évi augusztus hó 2-án. 485-1-1

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS
villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-21

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a m. t. vevőközönségnek szives tudomására adni, hogy özv. Maurer Károlyné-féle női divatkalap-tüzletét megvettem és amely üzletet Weinhut Adolfné házába helyeztem át (Batthyány-utca, gőzfürdő épület mellett) ahol is a kor megfelelő igényei szerint rendeztem azt be.

Olcsó áron üres női szalmakalap-
formák kaphatók.

→ Női- és gyermekspont díszes nyári kalapok. ←

Amidőn ezt tudtára adom a nagyérdemű közönségnek, kérve szives támogatásukat.

Teljes tisztelettel

486-3-1

Magassy Gizella.

Maklatur papiros

100 kiló 12 korona

kapható lapunk kiadóhivatalában
Rákóczi-utca 20. szám.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
:: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
:: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és díszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárak

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassod-
rony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok,
tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. elő-
állítás rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-csatornázást, betonrozást, nedves
falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSŐVEK.

Kerámít és metlachi lapok.

SZABADKÁN,
a vasuti indóházzal

:: szemben. ::

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók
és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6
szinben, márvány-, mozaik- és gránit-
lapokból.

KŐAGYAGCSŐVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész
nagyban és kicsinyben.

320-80-53

VAKOLATI KÖPÖR.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény,
bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és
megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.
Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradójában.

416-50